

POGOVOR

KRISTAN RUBY
Prihodnost
energetike je
električna

AKTUALNO

CIGRE-CIRED
Elektroenergetika
se spreminja
v temeljih

PORTRET

MATEJ HOHKRAUT
Za surovimi podatki
se skrivajo številne
zanimive zgodbe

NAŠTIK

REVJA SLOVENSKEGA ELEKTROGOSPODARSTVA

ŠTEVILKA 3/2019

WWW.NAS-STIK.SI

*Ključ do
nizkoogljične družbe*

MATEJ HOHKRAUT, IT ARHITEKT V DRUŽBI BORZEN

ZA SUROVIMI PODATKI SE SKRIVAJO ŠTEVILNE ZANIMIVE ZGODBE

Verjetno bi si marsikdo želel poznati svoje daljne prednike, manjši del pa je tistih, ki se lotijo izdelave rodovnega drevesa, saj to delo zahteva precej predznanja, časa in potrpežljivosti, velikokrat pa tudi detektivsko delo, da nato iz suhoparnih podatkov nastanejo zgodbe.

Besedilo: Polona Bahun; fotografija: Ana Tia Hohkraut

Izdelave rodovnega drevesa se je lotil **Matej Hohkraut**, IT arhitekt v podjetju Borzen, ki si je že na začetku kot — cilj svojega rodoslovnega raziskovanja zastavil izdajo treh knjig o zgodovini svojih rodbin. Rezultat dosedanjih raziskovanj je lani izdana druga knjiga z naslovom Vrelci naše zgodovine, ki skupaj s prvo iz leta 2009 z naslovom Lipa zelenela je ... zaokrožuje opis rodbinske zgodovine po očetovi strani. Raziskati namerava še zgodovino rodbin staršev po mami strani in tudi o tem izdati knjigo.

Kdaj ste se začeli ukvarjati z raziskovanjem korenin?

Zgodovina me je zanimala že od malega. Ko sem bil v varstvu pri svoji babici, sem spoznal veliko sorodnikov in slišal veliko družinskih zgodb, ki so me privlačile. Intenzivneje sem se z rodoslovjem začel ukvarjati po tem, ko sem pripravljal gradivo za spletno stran zgodovine Zidanega Mosta, kjer sem naletel tudi na zgodovino družine. Od tega, ko sem se bolj sistematično poglobil v rodoslovje, je zdaj dobrih 12 let.

Izdali ste že dve knjigi o svojih prednikih.

Kaj obravnavata prva in druga knjiga?

Prva obravnava rodbino Slanšek. Gre za prednike očetove mame. Večji del knjige je posvečen določeni družini iz sredine 19. stoletja in je pisana bolj osebno, saj sem vse potomce tudi osebno poznal in z njimi opravil ogromno intervjujev.

Druga knjiga je zastavljena širše in obravnava celotno rodbino Hochkraut, torej prednike očetovega očeta. Med raziskovanjem sem poiskal in analiziral celotno rodbino, vse znane veje rodbine. Knjiga tako zajema praktično opis skoraj vseh članov rodbine s tem priimkom. Knjiga je rodoslovno gledano pisana veliko bolj sistematično, kar je bolj po godu izkušenim rodoslovcem, ne vsebuje pa toliko »subjektivnega« gradiva, ki ga cenijo predvsem pripadniki rodu.

Kako je potekalo raziskovanje?

Začetki so bili težki in so dostikrat prinesli s seboj težave in pomisleke, ali raziskovanje sploh nadaljevati. Dokaj hitro sem navezal stike s Slovenskim rodoslovnim društvom, v katerem sem dobil veliko nasvetov in podpore članov društva. S tem je delo steklo precej lažje.

Raziskovanje se začne z obiskovanjem različnih arhivov, v katerih so na voljo podatki o rojstvih, smrtih in porokah posameznikov. Pri svojem delu sem se opiral tudi na podatke, objavljene v različnih publikacijah. Na srečo imamo v Sloveniji že kar nekaj spletnih portalov, ki ponujajo kakovostno vsebino in prost dostop. Eden od teh je spletni portal www.dlib.si, ki je z obsežno zbirko podatkov prava zakladnica informacij. Tu sem našel kar nekaj omemb svojih sorodnikov, ki so pomagale razjasniti določene dogodke v zgodovini rodbine.

Sicer pa mora kakovostno raziskovanje vključevati tudi obiske rodbinskih članov, pri katerih neformalno izveste ogromno zanimivosti in zgodb, ki jih uradni arhivski viri ne navajajo. Menim, da šele raziskovanje na terenu doda češnje na torti resnemu rodoslovnemu delu.

Kakšen je bil odziv sorodnikov na vaše poizvedovanje? So bili pripravljeni sodelovati?

Odzivi so bili različni, kot smo si različni tudi ljudje. Večinoma so na to gledali z odobravanjem. Če ne zaradi drugega, ker so se poistovetili in želeli tudi sami izvedeti kaj več. Bilo pa je tudi nekaj nezaupljivih posameznikov, pri katerih sem upošteval njihove želje in bil diskreten ter sem na njihovo željo določen del iz gradiva umaknil.

Kako daleč v preteklost vam je uspelo priti?

Matične knjige se na območju današnje Slovenije vodijo od 16. oziroma 17. stoletja. Tako lahko vsak od nas, če ima le srečo in ne naleti na kakšno oviro, kot so nezakonski otroci, poškodovane ali izgubljene knjige, pride do sorodnikov, ki so živeli nekeje med letoma 1580 in 1620. V mojem primeru sem najstarejše prednike po dedkovi mami našel v letu 1525, ko se omenjajo v enem izmed urbarjev. Da gre za neposredne prednike, je jasno, ker so na isti kmetiji živeli več kot štiri stoletja.

Ste naleteli na kakšne nepričakovane zgodbe?

Teh je kar nekaj. Med drugim sem pri raziskovanju rodbine Hochkraut odkril, da je bila moja prababica pripadnica rodu Bergomašev. Priimek in prav tako navedbe zgodovinarjev nakazujejo, da so predniki pripadnikov tega rodu živeli na območju Bergama v današnji Italiji. Ti naj bi se kot podložniki znanega trgovca Janeza

Krstnika Valvasorja v Laškem naselili v 16. stoletju. Isti trgovec je bil posredni mecen Janeza Vajkarda Valvasorja, avtorja knjige Slava Vojvodine Kranjske, saj je bil Valvasorjev dedek eden izmed Krstnikovih dedičev. Torej sem našel neposredno povezavo z zelo pomembnimi zgodovinskimi osebami.

Drugi takšen dogodek se navezuje na mojega dedka, ki je umrl že zelo mlad. Med drugo svetovno vojno

je sodeloval v operaciji Market-garden, ki velja za največjo letalsko-desantno operacijo v zgodovini, pa tega nihče ni vedel. Med raziskovanjem sem po naključju naletel na njegove zapise, v katerih je dnevno zapisoval dogajanje na bojišču. Z njihovo pomočjo sem lahko v knjigi rekonstruiral dogodke.

V spominu rodbine ni bilo niti tega, da je mamin stric prijateljaval s pisateljem Antonom Ingoličem. Podatek smo našli v pisateljevi biografiji, kjer je zapisal, da je med svojimi obiski Francije obiskoval stričevo družino, ki je v času recesije migrirala v Francijo. Anton Ingolič je prav gotovo del njihovih pričevanj uporabil za snov v literarnem delu »Kje ste Lamutovi?«.

Kakšni so načrti za naprej? Je na obzoru še kakšna knjiga?

Obe knjigi sta v elektronski izdaji prosto dostopni na moji spletni strani www.matej.hohkraut.com. Trilogijo zgodovine svojih prednikov pa bom sklenil s knjigo o rodbinah po mami strani (rodbini Habič in Škruba). Zbral sem že kar nekaj gradiva, tako da se osnova knjige že kaže. Vendar pa bo zaradi mojih številnih obveznosti, tako v službi kot predsednika Slovenskega rodoslovnega društva, za oblikovanje in izdajo tretje knjige potrebna še kar nekaj časa.

Zgodovina me je zanimala že od malega. Ko sem bil v varstvu pri svoji babici, sem spoznal veliko sorodnikov in slišal veliko družinskih zgodb, ki so me privlačile.